

Адраджэнне

Жыве мова — жыве народ

14—15 чэрвеня ў Мінску праходзіў II з'езд Таварыства беларускай мовы імя Францішка Скарыны. Быў ён даволі прадстаўнічым не толькі па колькасці дэлегатаў і гасцей, але і па ўдзеле ў ім вядомых аўчых, пісьменнікаў, працаўнікоў на ідэа-адукацый і культурны, народных дэпутатаў БССР, міністраў, усяго тых, каго хваляе лёс роднай мовы і вяртанне ёй жыццёвага грамадства, кожнай сім'і і асобы. Супольні ТБМ створаны амаль на ўсіх абласных і раённых цэнтрах рэспублікі, ёсць нават вышэй, дзе лёгія працуюць энтузіясты, можа, не столькі ў напрамку адраджэння мовы, колькі народных традыцый, звычай, рытэвстаў.

Сама геаграфічная становішча на перасячэнні еўрапейскіх шляхоў-дарог, суседства з

большымі па колькасці жыхароў і тэрыторыі рускім і ўкраінскім народамі, з аднаго боку, і Заходняй Еўропай — з другога, шматлікія войны паміж імі на працягу ўсёй гісторыі ставілі Беларусь на мяжу фізічнага або духоўнага выжывання іх нацыі. Сёння сітуацыя як ніколі катастрофічная: Чарнобыль фізічна і духоўна прымушае нас быць у звар'яцелым, абуджае нацыянальную свядомасць беларусаў і тых, хто на гэтай зямлі нарадзіўся або жыве. Каб выжыць, каб згуртавацца разам у бядзе, нацыя вылікую надзею ў сэрцы, што выратуе нас сабе самі. Менавіта такія думкі гучалі ў выказах і выступленнях, калі аб'ядналіся і выказалі сілу асноваў нацыі. Але вось некаторыя выказванні прамовцаў.

чымаша там, дзе выхоўваліся і палітычныя патэнцыялы, закладваліся асновы сённяшняга, маральна-палітычнага асобы, гэта адукацыя.

Людзіла СІХНАТ, першы намеснік міністра народнай адукацыі БССР:

— За гэтыя гады — выліка, складаная, ад неамаўляльна, якое знаходзіцца ў сям'і, у дзіцячым садку, і да прафесара ВНУ. Гэта калі 12 тысяч навучальных устаноў, 300 тысяч педагогічных работнікаў, з іх калі 9 тысяч настаўнікаў беларускай мовы і калі 46 з паловай тысяч выхавальцаў дзіцячых садоў. Які асноўны вынік іх намаганняў? Распаўсюдзіліся зараз канцыяны нацыянальнай школы і дзяцінства канцыяны моўнай адукацыі ў рэспубліцы; распаўсюдзіліся канцыяны праграмы «Вучэбная кніга» разам з Дзяржаўным камітэтам па друку, у аснове якой — стварэнне свайго нацыянальнага падручніка; атрымалі матэрыяльную падтрымку настаўнікі беларускай мовы, што працуюць у рускамоўных школах; беларускую літаратуру вывучаюць усё чымі ў школах рэспублікі. Зараз мы ўжо бачым, што адносіны да беларускай мовы мяняюцца. Але нас асабліва хваляе праблема перамяшчэння паміж нацыянальнымі і палітычнымі кадраў і навукова-метадычнага забеспячэння працы беларусізацыі навучальных устаноў рэспублікі.

Людзіла ЛІВІЧ, гістарык, сябра рэспубліканскай Рады ТБМ:

— Не ведаючы, не карыстаючыся беларускай мовай, можна на гістарычнай тэрыторыі не носьбітаў выконваць функцыі прэзідэнта рэспублікі і сакратара самай буйной камуністычнай партыі, Старшыні Савета Міністраў, старшыні Федэральнай прафесійнай Беларускай акадэміі.

Міхал ДЗЯМЧУК, намеснік Старшыні Савета Міністраў БССР:

— Менавіта духоўнае адраджэнне нацыі — перааснова і пераапраца ўсіх нашых наміненняў да моцнае эканомікі, незалежнай дзяржавы і цывілізацыйнага жыцця. Такі ўжо час, што пытанні нацыянальнага, палітычнага і культурнага пераапрацавання нашай гісторыі, а праз гэта заканадаўчым і палітычным апаратам, выхаванне паўнацэннага гонару за родную мову, за сваю нацыю, павінна быць пераапрацавана.

Міхал ГРЫНЕЎ, гістарык, сябра рэспубліканскай Рады ТБМ:

— Не ведаючы, не карыстаючыся беларускай мовай, можна на гістарычнай тэрыторыі не носьбітаў выконваць функцыі прэзідэнта рэспублікі і сакратара самай буйной камуністычнай партыі, Старшыні Савета Міністраў, старшыні Федэральнай прафесійнай Беларускай акадэміі.

Міхал ГРЫНЕЎ, гістарык, сябра рэспубліканскай Рады ТБМ:

— Не ведаючы, не карыстаючыся беларускай мовай, можна на гістарычнай тэрыторыі не носьбітаў выконваць функцыі прэзідэнта рэспублікі і сакратара самай буйной камуністычнай партыі, Старшыні Савета Міністраў, старшыні Федэральнай прафесійнай Беларускай акадэміі.

Міхал ГРЫНЕЎ, гістарык, сябра рэспубліканскай Рады ТБМ:

— Не ведаючы, не карыстаючыся беларускай мовай, можна на гістарычнай тэрыторыі не носьбітаў выконваць функцыі прэзідэнта рэспублікі і сакратара самай буйной камуністычнай партыі, Старшыні Савета Міністраў, старшыні Федэральнай прафесійнай Беларускай акадэміі.

Міхал ГРЫНЕЎ, гістарык, сябра рэспубліканскай Рады ТБМ:

— Не ведаючы, не карыстаючыся беларускай мовай, можна на гістарычнай тэрыторыі не носьбітаў выконваць функцыі прэзідэнта рэспублікі і сакратара самай буйной камуністычнай партыі, Старшыні Савета Міністраў, старшыні Федэральнай прафесійнай Беларускай акадэміі.

Міхал ГРЫНЕЎ, гістарык, сябра рэспубліканскай Рады ТБМ:

— Не ведаючы, не карыстаючыся беларускай мовай, можна на гістарычнай тэрыторыі не носьбітаў выконваць функцыі прэзідэнта рэспублікі і сакратара самай буйной камуністычнай партыі, Старшыні Савета Міністраў, старшыні Федэральнай прафесійнай Беларускай акадэміі.

Міхал ГРЫНЕЎ, гістарык, сябра рэспубліканскай Рады ТБМ:

— Не ведаючы, не карыстаючыся беларускай мовай, можна на гістарычнай тэрыторыі не носьбітаў выконваць функцыі прэзідэнта рэспублікі і сакратара самай буйной камуністычнай партыі, Старшыні Савета Міністраў, старшыні Федэральнай прафесійнай Беларускай акадэміі.

Міхал ГРЫНЕЎ, гістарык, сябра рэспубліканскай Рады ТБМ:

— Не ведаючы, не карыстаючыся беларускай мовай, можна на гістарычнай тэрыторыі не носьбітаў выконваць функцыі прэзідэнта рэспублікі і сакратара самай буйной камуністычнай партыі, Старшыні Савета Міністраў, старшыні Федэральнай прафесійнай Беларускай акадэміі.

Міхал ГРЫНЕЎ, гістарык, сябра рэспубліканскай Рады ТБМ:

— Не ведаючы, не карыстаючыся беларускай мовай, можна на гістарычнай тэрыторыі не носьбітаў выконваць функцыі прэзідэнта рэспублікі і сакратара самай буйной камуністычнай партыі, Старшыні Савета Міністраў, старшыні Федэральнай прафесійнай Беларускай акадэміі.

Міхал ГРЫНЕЎ, гістарык, сябра рэспубліканскай Рады ТБМ:

— Не ведаючы, не карыстаючыся беларускай мовай, можна на гістарычнай тэрыторыі не носьбітаў выконваць функцыі прэзідэнта рэспублікі і сакратара самай буйной камуністычнай партыі, Старшыні Савета Міністраў, старшыні Федэральнай прафесійнай Беларускай акадэміі.

Міхал ГРЫНЕЎ, гістарык, сябра рэспубліканскай Рады ТБМ:

— Не ведаючы, не карыстаючыся беларускай мовай, можна на гістарычнай тэрыторыі не носьбітаў выконваць функцыі прэзідэнта рэспублікі і сакратара самай буйной камуністычнай партыі, Старшыні Савета Міністраў, старшыні Федэральнай прафесійнай Беларускай акадэміі.

Міхал ГРЫНЕЎ, гістарык, сябра рэспубліканскай Рады ТБМ:

— Не ведаючы, не карыстаючыся беларускай мовай, можна на гістарычнай тэрыторыі не носьбітаў выконваць функцыі прэзідэнта рэспублікі і сакратара самай буйной камуністычнай партыі, Старшыні Савета Міністраў, старшыні Федэральнай прафесійнай Беларускай акадэміі.

Міхал ГРЫНЕЎ, гістарык, сябра рэспубліканскай Рады ТБМ:

— Не ведаючы, не карыстаючыся беларускай мовай, можна на гістарычнай тэрыторыі не носьбітаў выконваць функцыі прэзідэнта рэспублікі і сакратара самай буйной камуністычнай партыі, Старшыні Савета Міністраў, старшыні Федэральнай прафесійнай Беларускай акадэміі.

Міхал ГРЫНЕЎ, гістарык, сябра рэспубліканскай Рады ТБМ:

— Не ведаючы, не карыстаючыся беларускай мовай, можна на гістарычнай тэрыторыі не носьбітаў выконваць функцыі прэзідэнта рэспублікі і сакратара самай буйной камуністычнай партыі, Старшыні Савета Міністраў, старшыні Федэральнай прафесійнай Беларускай акадэміі.

Міхал ГРЫНЕЎ, гістарык, сябра рэспубліканскай Рады ТБМ:

— Не ведаючы, не карыстаючыся беларускай мовай, можна на гістарычнай тэрыторыі не носьбітаў выконваць функцыі прэзідэнта рэспублікі і сакратара самай буйной камуністычнай партыі, Старшыні Савета Міністраў, старшыні Федэральнай прафесійнай Беларускай акадэміі.

на Далёкім Усходзе, у Казахстане (там існуе моцнае згуртаванне беларусаў-аўскаўцаў і членаў іх сям'яў). Яны самі захоўваюць родную мову, карыстаюцца ёю на рабоце і дома, арганізавалі беларускую школу, выпускаюць газету, пішуць вершы па-беларуску; беларусы ў Эстоніі імкнуцца згуртавацца, каб захавалі сваю мову і культуру; моцнае сяброўства ў Літве і Латвіі, на Украіне. Прадстаўнікі гэтых нацыянальных груп прыходзілі ў Мінск, дзе сяброўства «Выбраць» сродку супрацоўніцтва Міністэрства ўнутраных спраў, што міністрам замежных спраў стаў сябра рэспубліканскай Рады таварыства Пётр Краўчанка, які праводзіў палікую работу па згуртаванні беларусаў у свеце і па ўвядзенні ў памяць нашых землякоў, на папулярныя і аднавілі нашы культуры; намеснікам Старшыні Савета Міністраў прызначаны Людзіла СІХНАТ, першы намеснік народнай адукацыі (і ў нас пад яго ўплывам прэміер-міністр Вячаслаў Кебіч таксама стаў сябрам таварыства і атрымаў на з'ездзе пасведчанне, запэўніўшы, што ўжо ў верасні будзе карыстацца беларускай мовай і са сваймі дзецьмі, першы нумар якой выйшаў у свет у першы дзень работ з'езда, выхадзіла на беларускай мове) — усё гэта не можа не радаваць.

Але дзейнасць таварыства, які год работ з'езда, не абмяжоўвае гэтых праблем. Першае — гэта неабходнасць узмацавання ўсёй сабраў ТБМ, якіх павінна аднавіць роднае слова, а не метады палітычнай барацьбы, бо таварыства — арганізацыя грамадска-культурная. Другая праблема — гэта супрацьдзеянне ажыццяўленню Закона аб мовах з боку афіцыйных, савецкіх і партыйных органаў, некаторых дзяржаўных і грамадскіх сіл, негатываў найбольшых праблем — неабходнасць срываць работу найперш у асяродкі дзяцей і тэатральных тым, а з тым звязана шмат нявырашаных пытанняў. Самае галоўнае — неабходна пачынаць з сябе, карыстацца беларускай мовай усямі, прапалітуючы, што Шухвеч не здолеў пераказаць неабходнае колькасці дэпутатаў (за яго папраўку галасавалі 124 чалавекі). Аргументы Каратчэні знайшлі яшчэ меншы водгук («за галасавалі 110 дэпутатаў»).

Вынікі ўсё гэта не разбурылі атмасферу паважання. Свае дэдакці аб тым, што сябе папраўку Каратчэні нейкім чынам у змененых выглядзе зноў будзе прапанаваны Вярхоўнаму Савету, напрыклад, выказаў дэпутат Геняль Карпенка.

У кодзе пасяджэння адчуваецца, што спрынтэрскай рыўкі ў заканадаўчым працэсе — не самы лепшы тактычны ход. Пакет заканапраектаў распаўсюдзіўся ў «пажарны» парад, там адно за другім узнікалі, аднавіліся б, тупіковыя пытанні. Гэта заканамерны вынік. На жаль, ніколі ў нашай рэспубліцы не давалі выказаць сваю думку народу, не знікла баяз перад самым дэмакратычным органам у дзяржаве. У большасці рэспублікі 17 савяцкіх у час рэфэрэндуму адначасова задавалі свае мясцовыя пытанні шляхам апытання. Мы ж толькі выкарыстоўвалі варыянт і зраз не можам з упэўненасцю адказаць, ці чакае сягоння прэзідэнт народ.

Дэпутат Віктар Ганчар выказаў сваё здзіўленне, якое было адрадкавана Старшынёй Вярхоўнага Савета рэспублікі Мікалая Дземішэву з нагоды

З'езд закончаны. Спадзяёмся, што яго курс на згуртаванне і далейшую палікую практычную работу будзе ўраўнаважана ўсім і атрымае ўсеагульную падтрымку.

Рэдактар ГІМЗОВІЧ.

Але дзейнасць таварыства, які год работ з'езда, не абмяжоўвае гэтых праблем. Першае — гэта неабходнасць узмацавання ўсёй сабраў ТБМ, якіх павінна аднавіць роднае слова, а не метады палітычнай барацьбы, бо таварыства — арганізацыя грамадска-культурная. Другая праблема — гэта супрацьдзеянне ажыццяўленню Закона аб мовах з боку афіцыйных, савецкіх і партыйных органаў, некаторых дзяржаўных і грамадскіх сіл, негатываў найбольшых праблем — неабходнасць срываць работу найперш у асяродкі дзяцей і тэатральных тым, а з тым звязана шмат нявырашаных пытанняў. Самае галоўнае — неабходна пачынаць з сябе, карыстацца беларускай мовай усямі, прапалітуючы, што Шухвеч не здолеў пераказаць неабходнае колькасці дэпутатаў (за яго папраўку галасавалі 124 чалавекі). Аргументы Каратчэні знайшлі яшчэ меншы водгук («за галасавалі 110 дэпутатаў»).

Вынікі ўсё гэта не разбурылі атмасферу паважання. Свае дэдакці аб тым, што сябе папраўку Каратчэні нейкім чынам у змененых выглядзе зноў будзе прапанаваны Вярхоўнаму Савету, напрыклад, выказаў дэпутат Геняль Карпенка.

У кодзе пасяджэння адчуваецца, што спрынтэрскай рыўкі ў заканадаўчым працэсе — не самы лепшы тактычны ход. Пакет заканапраектаў распаўсюдзіўся ў «пажарны» парад, там адно за другім узнікалі, аднавіліся б, тупіковыя пытанні. Гэта заканамерны вынік. На жаль, ніколі ў нашай рэспубліцы не давалі выказаць сваю думку народу, не знікла баяз перад самым дэмакратычным органам у дзяржаве. У большасці рэспублікі 17 савяцкіх у час рэфэрэндуму адначасова задавалі свае мясцовыя пытанні шляхам апытання. Мы ж толькі выкарыстоўвалі варыянт і зраз не можам з упэўненасцю адказаць, ці чакае сягоння прэзідэнт народ.

Дэпутат Віктар Ганчар выказаў сваё здзіўленне, якое было адрадкавана Старшынёй Вярхоўнага Савета рэспублікі Мікалая Дземішэву з нагоды

З'езд закончаны. Спадзяёмся, што яго курс на згуртаванне і далейшую палікую практычную работу будзе ўраўнаважана ўсім і атрымае ўсеагульную падтрымку.

Рэдактар ГІМЗОВІЧ.

Але дзейнасць таварыства, які год работ з'езда, не абмяжоўвае гэтых праблем. Першае — гэта неабходнасць узмацавання ўсёй сабраў ТБМ, якіх павінна аднавіць роднае слова, а не метады палітычнай барацьбы, бо таварыства — арганізацыя грамадска-культурная. Другая праблема — гэта супрацьдзеянне ажыццяўленню Закона аб мовах з боку афіцыйных, савецкіх і партыйных органаў, некаторых дзяржаўных і грамадскіх сіл, негатываў найбольшых праблем — неабходнасць срываць работу найперш у асяродкі дзяцей і тэатральных тым, а з тым звязана шмат нявырашаных пытанняў. Самае галоўнае — неабходна пачынаць з сябе, карыстацца беларускай мовай усямі, прапалітуючы, што Шухвеч не здолеў пераказаць неабходнае колькасці дэпутатаў (за яго папраўку галасавалі 124 чалавекі). Аргументы Каратчэні знайшлі яшчэ меншы водгук («за галасавалі 110 дэпутатаў»).

Вынікі ўсё гэта не разбурылі атмасферу паважання. Свае дэдакці аб тым, што сябе папраўку Каратчэні нейкім чынам у змененых выглядзе зноў будзе прапанаваны Вярхоўнаму Савету, напрыклад, выказаў дэпутат Геняль Карпенка.

У кодзе пасяджэння адчуваецца, што спрынтэрскай рыўкі ў заканадаўчым працэсе — не самы лепшы тактычны ход. Пакет заканапраектаў распаўсюдзіўся ў «пажарны» парад, там адно за другім узнікалі, аднавіліся б, тупіковыя пытанні. Гэта заканамерны вынік. На жаль, ніколі ў нашай рэспубліцы не давалі выказаць сваю думку народу, не знікла баяз перад самым дэмакратычным органам у дзяржаве. У большасці рэспублікі 17 савяцкіх у час рэфэрэндуму адначасова задавалі свае мясцовыя пытанні шляхам апытання. Мы ж толькі выкарыстоўвалі варыянт і зраз не можам з упэўненасцю адказаць, ці чакае сягоння прэзідэнт народ.

Дэпутат Віктар Ганчар выказаў сваё здзіўленне, якое было адрадкавана Старшынёй Вярхоўнага Савета рэспублікі Мікалая Дземішэву з нагоды

З'езд закончаны. Спадзяёмся, што яго курс на згуртаванне і далейшую палікую практычную работу будзе ўраўнаважана ўсім і атрымае ўсеагульную падтрымку.

Рэдактар ГІМЗОВІЧ.

Але дзейнасць таварыства, які год работ з'езда, не абмяжоўвае гэтых праблем. Першае — гэта неабходнасць узмацавання ўсёй сабраў ТБМ, якіх павінна аднавіць роднае слова, а не метады палітычнай барацьбы, бо таварыства — арганізацыя грамадска-культурная. Другая праблема — гэта супрацьдзеянне ажыццяўленню Закона аб мовах з боку афіцыйных, савецкіх і партыйных органаў, некаторых дзяржаўных і грамадскіх сіл, негатываў найбольшых праблем — неабходнасць срываць работу найперш у асяродкі дзяцей і тэатральных тым, а з тым звязана шмат нявырашаных пытанняў. Самае галоўнае — неабходна пачынаць з сябе, карыстацца беларускай мовай усямі, прапалітуючы, што Шухвеч не здолеў пераказаць неабходнае колькасці дэпутатаў (за яго папраўку галасавалі 124 чалавекі). Аргументы Каратчэні знайшлі яшчэ меншы водгук («за галасавалі 110 дэпутатаў»).

Паражэнне тых, хто вельмі спяшаўся

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

«Каранаванне» прэзідэнта сёсёй. Станіслаў Станіслававіч яшчэ раз лакалічна выклаў свае погляды. Сёння іх можна перадаць такім чынам: прэзідэнта СССР выбіраў не народ — і мы бачым надзвычай сумныя вынікі, таму не трэба паўтараць у Мінску маскоўскія памылкі; папраўка неабходна, каб не было ў паводзінах ні ў кога нячыжырасці.

Галасаванне паказала, што Шухвеч не здолеў пераказаць неабходнае колькасці дэпутатаў (за яго папраўку галасавалі 124 чалавекі). Аргументы Каратчэні знайшлі яшчэ меншы водгук («за галасавалі 110 дэпутатаў»).

Вынікі ўсё гэта не разбурылі атмасферу паважання. Свае дэдакці аб тым, што сябе папраўку Каратчэні нейкім чынам у змененых выглядзе зноў будзе прапанаваны Вярхоўнаму Савету, напрыклад, выказаў дэпутат Геняль Карпенка.

У кодзе пасяджэння адчуваецца, што спрынтэрскай рыўкі ў заканадаўчым працэсе — не самы лепшы тактычны ход. Пакет заканапраектаў распаўсюдзіўся ў «пажарны» парад, там адно за другім узнікалі, аднавіліся б, тупіковыя пытанні. Гэта заканамерны вынік. На жаль, ніколі ў нашай рэспубліцы не давалі выказаць сваю думку народу, не знікла баяз перад самым дэмакратычным органам у дзяржаве. У большасці рэспублікі 17 савяцкіх у час рэфэрэндуму адначасова задавалі свае мясцовыя пытанні шляхам апытання. Мы ж толькі выкарыстоўвалі варыянт і зраз не можам з упэўненасцю адказаць, ці чакае сягоння прэзідэнт народ.

Дэпутат Віктар Ганчар выказаў сваё здзіўленне, якое было адрадкавана Старшынёй Вярхоўнага Савета рэспублікі Мікалая Дземішэву з нагоды

З'езд закончаны. Спадзяёмся, што яго курс на згуртаванне і далейшую палікую практычную работу будзе ўраўнаважана ўсім і атрымае ўсеагульную падтрымку.

Рэдактар ГІМЗОВІЧ.

Але дзейнасць таварыства, які год работ з'езда, не абмяжоўвае гэтых праблем. Першае — гэта неабходнасць узмацавання ўсёй сабраў ТБМ, якіх павінна аднавіць роднае слова, а не метады палітычнай барацьбы, бо таварыства — арганізацыя грамадска-культурная. Другая праблема — гэта супрацьдзеянне ажыццяўленню Закона аб мовах з боку афіцыйных, савецкіх і партыйных органаў, некаторых дзяржаўных і грамадскіх сіл, негатываў найбольшых праблем — неабходнасць срываць работу найперш у асяродкі дзяцей і тэатральных тым, а з тым звязана шмат нявырашаных пытанняў. Самае галоўнае — неабходна пачынаць з сябе, карыстацца беларускай мовай усямі, прапалітуючы, што Шухвеч не здолеў пераказаць неабходнае колькасці дэпутатаў (за яго папраўку галасавалі 124 чалавекі). Аргументы Каратчэні знайшлі яшчэ меншы водгук («за галасавалі 110 дэпутатаў»).

Вынікі ўсё гэта не разбурылі атмасферу паважання. Свае дэдакці аб тым, што сябе папраўку Каратчэні нейкім чынам у змененых выглядзе зноў будзе прапанаваны Вярхоўнаму Савету, напрыклад, выказаў дэпутат Геняль Карпенка.

У кодзе пасяджэння адчуваецца, што спрынтэрскай рыўкі ў заканадаўчым працэсе — не самы лепшы тактычны ход. Пакет заканапраектаў распаўсюдзіўся ў «пажарны» парад, там адно за другім узнікалі, аднавіліся б, тупіковыя пытанні. Гэта заканамерны вынік. На жаль, ніколі ў нашай рэспубліцы не давалі выказаць сваю думку народу, не знікла баяз перад самым дэмакратычным органам у дзяржаве. У большасці рэспублікі 17 савяцкіх у час рэфэрэндуму адначасова задавалі свае мясцовыя пытанні шляхам апытання. Мы ж толькі выкарыстоўвалі варыянт і зраз не можам з упэўненасцю адказаць, ці чакае сягоння прэзідэнт народ.

Дэпутат Віктар Ганчар выказаў сваё здзіўленне, якое было адрадкавана Старшынёй Вярхоўнага Савета рэспублікі Мікалая Дземішэву з нагоды

З'езд закончаны. Спадзяёмся, што яго курс на згуртаванне і далейшую палікую практычную работу будзе ўраўнаважана ўсім і атрымае ўсеагульную падтрымку.

Рэдактар ГІМЗОВІЧ.

Але дзейнасць таварыства, які год работ з'езда, не абмяжоўвае гэтых праблем. Першае — гэта неабходнасць узмацавання ўсёй сабраў ТБМ, якіх павінна аднавіць роднае слова, а не метады палітычнай барацьбы, бо таварыства — арганізацыя грамадска-культурная. Другая праблема — гэта супрацьдзеянне ажыццяўленню Закона аб мовах з боку афіцыйных, савецкіх і партыйных органаў, некаторых дзяржаўных і грамадскіх сіл, негатываў найбольшых праблем — неабходнасць срываць работу найперш у асяродкі дзяцей і тэатральных тым, а з тым звязана шмат нявырашаных пытанняў. Самае галоўнае — неабходна пачынаць з сябе, карыстацца беларускай мовай усямі, прапалітуючы, што Шухвеч не здолеў пераказаць неабходнае колькасці дэпутатаў (за яго папраўку галасавалі 124 чалавекі). Аргументы Каратчэні знайшлі яшчэ меншы водгук («за галасавалі 110 дэпутатаў»).

Вынікі ўсё гэта не разбурылі атмасферу паважання. Свае дэдакці аб тым, што сябе папраўку Каратчэні нейкім чынам у змененых выглядзе зноў будзе прапанаваны Вярхоўнаму Савету, напрыклад, выказаў дэпутат Геняль Карпенка.

У кодзе пасяджэння адчуваецца, што спрынтэрскай рыўкі ў заканадаўчым працэсе — не самы лепшы тактычны ход. Пакет заканапраектаў распаўсюдзіўся ў «пажарны» парад, там адно за другім узнікалі, аднавіліся б, тупіковыя пытанні. Гэта заканамерны вынік. На жаль, ніколі ў нашай рэспубліцы не давалі выказаць сваю думку народу, не знікла баяз перад самым дэмакратычным органам у дзяржаве. У большасці рэспублікі 17 савяцкіх у час рэфэрэндуму адначасова задавалі свае мясцовыя пытанні шляхам апытання. Мы ж толькі выкарыстоўвалі варыянт і зраз не можам з упэўненасцю адказаць, ці чакае сягоння прэзідэнт народ.

Дэпутат Віктар Ганчар выказаў сваё здзіўленне, якое было адрадкавана Старшынёй Вярхоўнага Савета рэспублікі Мікалая Дземішэву з нагоды

З'езд закончаны. Спадзяёмся, што яго курс на згуртаванне і далейшую палікую практычную работу будзе ўраўнаважана ўсім і атрымае ўсеагульную падтрымку.

Рэдактар ГІМЗОВІЧ.

Але дзейнасць таварыства, які год работ з'езда, не абмяжоўвае гэтых праблем. Першае — гэта неабходнасць узмацавання ўсёй сабраў ТБМ, якіх павінна аднавіць роднае слова, а не метады палітычнай барацьбы, бо таварыства — арганізацыя грамадска-культурная. Другая праблема — гэта супрацьдзеянне ажыццяўленню Закона аб мовах з боку афіцыйных, савецкіх і партыйных органаў, некаторых дзяржаўных і грамадскіх сіл, негатываў найбольшых праблем — неабходнасць срываць работу найперш у асяродкі дзяцей і тэатральных тым, а з тым звязана шмат нявырашаных пытанняў. Самае галоўнае — неабходна пачынаць з сябе, карыстацца беларускай мовай усямі, прапалітуючы, што Шухвеч не здолеў пераказаць неабходнае колькасці дэпутатаў (за яго папраўку галасавалі 124 чалавекі). Аргументы Каратчэні знайшлі яшчэ меншы водгук («за галасавалі 110 дэпутатаў»).

Вынікі ўсё гэта не разбурылі атмасферу паважання. Свае дэдакці аб тым, што сябе папраўку Каратчэні нейкім чынам у змененых выглядзе зноў будзе пра

Тут жыў Багдановіч

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Дзяліўся сваімі перажываннямі са Змітраком Вядулем.

Напэўна, што было й так. Але адзінае можна сцвярджаць пэўна — тут у 1916 — 1917 гг. жыў і працаваў Максім Багдановіч, асабліва ў Беларусі ён паехаў у Ялту.

Дзякуючы намаганням супрацоўнікаў музея Максіма Багдановіча, што ў Траецкім

прадмесці, у доме, дзе паўгода жыў Пазт, будзе філіял літаратурнага музея. Па задуме арганізатараў, гэта будзе «Беларуская хатка» нахатыт тас, што была ў Менску ў пачатку стагоддзя. Цяпер тут мяркуюцца ладзіць фальклорныя канцэрты, пазычаныя салоны, сустрэчы з беларускімі бардамі. З цягам часу хатка можа стаць цэнтрам культуры, якую наведаць — за гонар адукаванаму

чалавеку, чалавеку, што лічыць сябе прыхільнікам беларускіх традыцый і гісторыі. Прынамсі, гэта справа недалёкай будучыні.

А ўжо зараз наведвальнікі музея могуць акрамя знаёмства з экспазіцыяй, прызначанай З. Вядулю, А. Смолічу, Ядвігіну Ш. У. Галубку, С. Ракі-Міхайлюшэву, У. Фальскаму, А. Уласаву, Л. Сіпінскай (Зосі-цы Верас) і іншым заснавальнікам «Беларускае хаткі», па-

глядзець прадстаўленні старажытнага лялькавага тэатра «Батлейка». Перад глядачом прыходзіць шэраг персанажаў народнага тэатра, у «Батлейку» жывуць дабро і зло, жал і раласць.

А яшчэ кажуць, што «Батлейка», як добрая гаворка — каго хочаш развеселіць. Відавочна тут ідзе па калейцы — адно за адным. Сюжэт мяняе сюжэт, і тым самым выяваецца ў адну дзею.

А першыя наведвальнікі філіяла музея М. Багдановіча на вуліцы Рабкораўскай паспелі ўжо пабачыць гэтак. Во 25 чэрвеня адбылося адкрыццё каткі-музея. На ім выступілі дырэктар музея ў Траецкім Алякс. Бяляцкі, загадчык філіі Эдуард Акуліч, супрацоўнік музея, цяперашні батлейнік Сяргук Вітушка, пісьменнік Максім Лужанін. Як быццам згаварыўшыся, Бяляцкі і Лужанін зазначылі, што з адкрыццём гэтак філіял сцвярджае адна белае пляма нашае гісторыі, спіраецца яшчэ адна рыса між мінулым і цяперашнім. Усе пачулі слаўныя купальскія песні ў выкананні фальклорнага калектыву Уладзіміра Берберова. Час паявання мінуўшчыні і сучаснасці — старажытныя песні над заасфальтаваную зямлю.

А ў невялікае бібліятэчку беларускае літаратуры на зігралі — было ў хатцы й такая — вы зможаце пазнаёміцца з аўтарамі, якія малавядомыя на Беларусі: Н. Арсенева, А. Салавей, А. Адамовіч, Я. Юханчэвіч.

«Мы пайшлі ў хуткапыльняе гарадской вуліцы. А ў мемарыяльным пакой так і застаўся ложка чыкаў Максіма, чыкаюць яго кнігі, налітая гарбата... Як сказаў Э. Акуліч, «сапра Багдановіча, напэўна, вернецца сюды». Людцы, прыходзіце да Пазта.

Уладзімір ПУЧЫНСКІ.
На здымках: «Беларуская хатка»; выступалі народныя пісьменнікі Максім Лужанін; аяс святка без песні і музыкі? Фота Сяргея ПЛЫТКЕВІЧА.

Программа
телепередач

Пятніца, 28 июня

Программа БТ
9.35. Документальный фильм «Джунгли».
10.20. «Антарктическая повесть». 3-я серия.
11.30. Ленинградская студия документальных фильмов пока- зывает...
16.30. «Капитан Соври-Голо- ва». 2-я серия.
17.35. «Минут приятных встре- ч». Фильм-концерт.
18.00. Документальные филь- мы.
19.00. Пакорама.
19.30. Наш комментарий.
19.35. Обратная связь. По ма- териалам почты редакции обще- ственно-политических программ.
20.20. Персональные ЭВМ се- годня и завтра.
20.40. Реклама.
20.45. Коммунальная.
21.00. Документальные филь- мы.
21.45. На сессии Верховного Совета БССР.
Первая общесоюзная программа
6.30. Утро.
8.00. «Морской волк». 4-я се- рия.
10.15. До 16 и старше.
11.00. К. Качатурян. Концерт для виолончели с оркестром.
11.30. Документальные филь- мы.
12.00. ТСН.
12.15. Инновация.
12.30. Миллет-Шоу. Многосе- рийный игровой фильм-кон- церт (Великобритания). 1-я, 2-я серия.
13.20. «Дорога длиною в 150 лет». Об актерской династии Са- довских.
14.30. Концерт русского хорео- графического и песенного фоль- клора.

15.00. ТСН.
15.15. «Осенние утренички». Художественный фильм. 2-я се- рия.
16.25. Мир увлеченных. «Вин- мание, снимай!».
16.40. «Юрты». 3-я серия.
17.50. Мама, папа и я.
18.20. Мультики.
18.30. ТСН.
18.45. «Прямой разговор». Семь дней из жизни президента рес- публики. А. Акаев (Киргизстан).
19.30. Эстрадная программа.
19.45. «Морской волк». 4-я се- рия.
21.00. Время.
21.40. Актуальное интервью.
21.55. Вид представляет: «По- ле чудес». «Музобоз». «Дело». «Шоу-бизнес». МТВ. В перерыве (0.30) — ТСН.
1.30. «Дом у дороги». Фильм- балет.
2.10. «Морской волк». 4-я се- рия.

Вторая общесоюзная программа
7.00. Утро делового человека.
8.00. Гимнастика.
8.20. Мультфильм.
17.00. Собеседник. Интервью с актером Обоянским. Докумен- тальный фильм.
17.45. «Неизвестное золото». Документальный фильм.
18.45. Деловое интервью.
19.00. Теннис. Уимблдонский турнир.
20.00. Вести.
20.15. Спокойной ночи, малы- ши.
20.30. «Встреча». Художница Л. Беспальчик.
21.00. Время.
21.40. На сессии Верховного Совета БССР.
22.30. На сессии Верховного Совета БССР.
23.00. Вести.
23.15. «Летное колесо».

27 — 28 июня
Начало в 19.00

ТЕАТР ОПЕРЫ И БАЛЕТА
«Нильз Иггерт». Завтра — «Весна священная», «Фести- валь цветов в Чингизе».

БЕЛГОСИЛАВОНІЯ
(зал камерной музыки)
Завтра — ОРТАННАЯ МУ- зЫКА. Р. Каменникова.

Астрономический
календарь — 27.06.

О ВОСХОД И ЗАХОД
СОЛНЦА: Минск — 4.38, 21.45;
Витебск — 4.20, 21.44; Могиле- в — 4.28, 21.34; Гомель — 4.35, 21.22; Гродно — 4.56, 21.59; Брест — 5.06, 21.50.

ДОЛГОТА ДНЯ В МИН- СКЕ — 17 часов 07 минут.
ПОЛНОЛУНИЕ — 6 ча- сов 59 минут.

Погода

Сегодня днем по республи- ке ожидается теплая погода. В северо-западных районах пройдут грозовые дожди, тем- пература воздуха: в Гродно — 22—24, Витебске — 23—25, Минске — 24—26, Могилеве и Бресте — 25—27, Гомеле — 26—28 градусов тепла.

ВНИМАНИЕ! ВАС ПРИГЛАШАЕТ

КОММЕРЧЕСКАЯ ВЫСТАВКА

Г. Минск

«ПРОГРАММНЫЕ ПРОДУКТЫ ДЛЯ ДЕЛОВЫХ ЛЮДЕЙ»

Республиканский фонд алгоритмов и программ
Министерства народного образования БССР

представляет программные продукты,

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ КОТОРЫХ ПОДНИМАЕТ ВАШУ КОММЕРЧЕСКУЮ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ НА НОВЫЙ УРОВЕНЬ.

К ВАШИМ УСЛУГАМ:

● АДРЕСНО-ПОИСКОВАЯ СИСТЕМА ПРЕДПРИЯТИЯ СССР с постоянной поддержкой базы данных, которая позволит вам делать выборки адресов по отраслям, типам предприятий, регионам, а также обеспечивает про- смотр и печать адресов «списком» и «на конверты»;

● БАНК ДАННЫХ ПРОИЗВОДИТЕЛЕЙ ПРОДУКЦИИ И УСЛУГ В СССР: рекапитализация информации о про- изводной продукции в кодах общесоюзного класси- фикатора ОКП, предприятия, имеющие валютные счета;

● ЮРИДИЧЕСКАЯ ИНФОРМАЦИОННО-СПРАВОЧ- НАЯ СИСТЕМА, дающая возможность иметь компью- терную «книжку» по правовым вопросам в интересую- щей вас сфере деятельности, быстро осуществлять по- иск необходимых документов, вести учет договоров, исков и претензий вашего предприятия.

● АВТОМАТИЗИРОВАННАЯ СИСТЕМА ОПЕРАЦИЯ ДЕЛОПРОИЗВОДСТВА основанная на создании договорных отношений на создание научно-технической продукции, реализованная в виде комплекса АРМов;

● АВТОМАТИЗАЦИЯ СОСТАВЛЕНИЯ ДЕЛОВОЙ КОР- РЕСПОНДЕНЦИИ НА АНГЛИЙСКОМ ЯЗЫКЕ и оформле- ние зарубежных писем;

● ОРИГИНАЛЬНЫЙ ТЕКСТОВЫЙ ПРОЦЕССОР LUX;

● АППАРАТНО-ПРОГРАММНЫЙ КОМПЛЕКС ДЛЯ СОПРЯЖЕНИЯ УСТРОЙСТВА БЫСТРОЙ ПЕЧАТИ СМ315 И ПЭВМ ТИПА IBM PC;

● СИНТЕЗАТОР РУССКОЙ РЕЧИ ДЛЯ ЭВМ IBM PC/AT.

● СТРОИТЕЛЬНЫЙ КАЛЬКУЛЯТОР: раздаточная и не- раздаточная версии;

● ОБУЧАЮЩАЯ СИСТЕМА по работе с персональ- ным компьютером в среде MS DOS.

Закрываются взаимные договора на поставку программных продуктов.

Для более детального ознакомления с возможностями программных средств представляется техническая документация стоимостью 25 рублей на МД заказчика или оргкомитета.

Открытие выставки состоится 2 июля, в 11 часов в комн. № 67 по ул. Бобруйской, 9 (Университетский городок).

ДЕМОНСТРАЦИОННЫЙ ЗАЛ РАБОТАЕТ С 10 ДО 16 ЧАСОВ. ИНОГОРОДНИМ ПРЕДОСТАВЛЯЕТСЯ ОБЩЕЖИТИЕ.

тел. 20-60-46

АДРЕС ОРГКОМИТЕТА:
220080, г. Минск, Ленинский просп., 4, БГУ, ФПК по ПМ и ЭВМ, РРАП, комн. № 280 физического корпуса.

ТЕЛ: 20-60-46 и 20-73-22

тел. 20-73-22

ВСЕМ ЗАИНТЕРЕСОВАННЫМ ЛИЦАМ!

Организация

сдает в аренду

МАШИНОЕ ВРЕМЯ

супер-мини ЭВМ «Электроник-82» (32-х разрядная, ОП 8 МБ, НМД, быстрая печать, графопостроитель, совме- тиме с ЭВМ типа СМ).
ЖДЕМ ВАШИХ ЗАЯВОК И ПРЕДЛОЖЕНИЙ

ПО ТЕЛ. В МИНСКЕ 26-59-56.

Для самых, самых маленьких!

ПРИ ИСКУССТВЕННОМ
ВСКАРМЛИВАНИИ МАЛЫША
ВАМ ПОМОЖЕТ
КООПЕРАТИВ
«Лана»

Здесь освоен выпуск клапанов и соски в наборе «Ма- лыш» для кормления ребенка.
Соска, оснащенная обратным клапаном, препятствует заглыванию излишка воздуха, что предупреждает газо- вые колики и икоту. А газовые колики — это резкая боль, вызванная воздухом, который попадает в желудок ребен- ка с питанием через обычную соску.
«Малыш», оснащенный таким клапаном, оградит вашего ребенка от икоты и всасывания воздуха при кормлении. Клапан можно приобрести в г. Минске — отдел «Хо- зяйства» универсамов Советского, Фрунзенского и Пер- вомаяского РПТИ, а также аптеке № 101 по ул. Якубовского, 32.

ДОБРО ПОЖАЛОВАТЬ!

ПРЕДЛАГАЕТСЯ ОБМЕН

УПРАВЛЕНИЕ МЕХАНИЗАЦИИ-238 Г. ГОМЕЛЯ

МЕНЯЕТ

новый вахтовый автомобиль ГАЗ-66-01-БМ-2001 НА НО- ВЫЙ АВТОБУС ПНЗ-672 ИЛИ КВЗ-685.

ОБРАЩАТЬСЯ ПО АДРЕСУ: 246020, г. Гомель, ул. Бары- кина, 309 б.

ТЕЛ: 4-76-05.

ВАС ЖДУТ!

Строительному управлению № 253

г. Марьяна Горка

требуются

на постоянную работу:

— начальник управления с высшим образованием и с квалификацией инженер-строитель;
— мастера и прорабы по специальности инженер-строи- тель или техник-строитель.
Зарплата в месяц — не ниже 300 руб.

ТРЕБУЮТСЯ ТАКЖЕ рабочие строительных специальнос- тей 3—5-го разрядов. Оплата сдельная.
Однимким предоставляется общежитие. Семейным жилье — по договоренности.

УПРАВЛЕНИЕ ВЕДЕТ СТРОИТЕЛЬСТВО ЗАВОДА НПО «КОМПЛЕКС».

ОБРАЩАТЬСЯ ПО АДРЕСУ: 222160, г. Жодино Минской области, ул. 40 лет Октября, 7. Строительно-монтажный трест № 29. Отдел кадров.

ТЕЛ. 3-39-13.

Романтикам дальних дорог!

Минский головной туристский клуб
для любителей активного отдыха
ВСЕХ ВОЗРАСТОВ

ПРЕДЛАГАЕТ:

● увлекательное путешествие по горной Адигее — одному из красивейших уголков Краснодарского края;
● отдых в палаточном парке на Черном море (район п. Лазаревское);
● автомобильную стоянку в Крыму.
СПРАВКИ ПО АДРЕСУ: г. Минск, ул. Первомайская, 12.
ТЕЛ. 27-00-98.
ЖЕЛАЕМ ПРИЯТНОГО ПУТЕШЕСТВИЯ!

ВНИМАНИЕ! ЕСЛИ ВЫ ХОТИТЕ

ПРОДАТЬ СВОЮ АВТОМОБИЛЬ;
КУПИТЬ ДОМ ИЛИ КВАРТИРУ;
ИМЕТЬ У СЕБЯ ДОМА НОВУЮ МОДЕЛЬ ВИДЕОМАГ- НИТОФОНА И ТЕЛЕВИЗОРА;
КРАСИВО И СО ВКУСОМ ОБСТАВИТЬ КВАРТИРУ,

обращайтесь к нам!

ТОЛЬКО В НТФ «ПРИНТ»

ВЫ НАЙДЕТЕ УНИКАЛЬНУЮ БАЗУ ДАННЫХ О КУПЛЕ- ПРОДАЖЕ СЛУЖЕБНЫХ ПОМЕЩЕНИЙ, КВАРТИР, ДОМОВ, ДАЧ, МАШИН, ГАРАЖЕЙ, МЕБЕЛИ, ТЕЛЕВИЗОРОВ, ВИДЕО- АППАРАТУРЫ, ХОЛОДИЛЬНИКОВ, МУЗЫКАЛЬНЫХ ИНСТРУМЕНТОВ, ПЕЧЕЙ СВЧ И ДРУГОЙ СЛОЖНОЙ БЫТОВОЙ ТЕХНИКИ.

НТФ «ПРИНТ» РЕШИТ ВСЕ ВАШИ ПРОБЛЕМЫ по купле- продаже необходимых товаров

ПО ТЕЛ. 20-47-68 (Г. МИНСК).

НАШ СТИЛЬ — ОБСЛУЖИВАНИЕ ПО КАТЕГОРИИ «ЛЮКС»!

Аутары надрукаваным матэрыялаў пясуд, адказнасьць за пэбдор і дакладнасьць прыведзеных фактаў, цытат, эканаміч- ных даных, асабістых імён, геаграфічных назваў і іншай ін- фармацыі, а таксама за тое, калі ў матэрыялах змешчаны даныя, якія не падлягаюць адкрытай публікацыі.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку абмерка- вання, не падлягаючы пункту гледжання аўтара.

Лісты чытачоў друкуюцца на моме аргіналаў.

Рэдакцыя «НАРОДНАЯ ГАЗЕТА» прымае заказы на змяшчэнне аб'яў, рэкламы. Даведкі часова на тэлефоне 29-66-59.

АДРАС РЕДАКЦЫІ: 220010, Мінск,
Дом урада, пакой 369, тэл. 29-65-50.

ИНДЕКС 63868.
Выходіць ежоднёва, кромэ воскрэсенья і пнедэльніка, 250 раз у году.

Тираж 300 тыс. экз.

Подписана в печать в 19.10.
Отпечатана в ордена Трудового Красного Знамени типографии издательства ЦК КПБ.
Способ печати — офсетный, формат А-2.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Галоўны рэдактар
Іосіф СЯРЭДЗІЧ.